

Aan de gemeenteraad van Tubbergen

Zaaknummer
1175209

Bijlagen
2

Onderwerp
Datum collegevergadering: 14 januari 2025, Raadsbrief 2025 nr. 3

Verzenddatum
17 januari 2025

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over de Stand van zaken Jeugdzorgaanbieder Pactum.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten u te informeren over de 'Stand van zaken Jeugdzorgaanbieder Pactum'.

Toelichting

De account-houdende regio's Centraal Gelderland en Midden-IJssel/Oost-Veluwe (MIJ/OV) en de andere kernregio's IJsselland, Zuidoost Brabant en Landsdeel Zuidoost zijn (wekelijks) in gesprek met Pactum. Met deze brief worden alle gemeenten die een contract met Pactum hebben over de stand van zaken geïnformeerd. In de bijlage 'Raadsinformatiebrief 'Stand van zaken Jeugdzorgaanbieder Pactum' is de betreffende raadsbrief te vinden. Hieronder volgt een beknopte weergave.

Liquiditeit onder druk

Pactum monitort zijn financiële situatie via maandelijkse rapportages. De liquiditeitsproblemen worden veroorzaakt door onrealistische tarieven, stijgend ziekteverzuim, hogere kosten voor extern personeel, interne zwaktes en tegenvallende omzet. Hoewel Pactum de liquiditeit minimaal tot mei 2025 kan waarborgen, is de toekomst onzeker. Daarom is een steunaanvraag ingediend voor tijdelijke liquiditeitsoverbrugging.

Steunverzoek

Pactum zet zelfhulpmaatregelen in om haar liquiditeitsprobleem op te lossen. Voor een deel heeft dit effect, zoals door de verkoop van panden, maar er is meer nodig. Daarom heeft Pactum de (account-houdende) regio's tijdig betrokken en een steunverzoek ingediend bij deze regio's. Uiterlijk 1 mei 2025 heeft Pactum de tijdelijke liquiditeitssteun nodig. De betrokken regio's werken op dit moment samen aan een oplossing en afspraken over de voorwaarden waaraan Pactum moet voldoen.

Onderzoek Jeugdautoriteit (JA)

Pactum heeft aangegeven dat een deel van hun financiële problemen veroorzaakt wordt door producten waarvoor te lage tarieven betaald worden. De JA onderzocht in dat kader alvast de tarieven voor de JeugdzorgPlus in de kernregio's en in hoeverre die tarieven voldoen aan het criterium van reële tarieven. De JA adviseert Pactum en Landsdeel Zuidoost nadere afspraken te maken over de wijze waarop voor het jaar 2024 Landsdeel Zuidoost Pactum tegemoet kan komen voor ophoging en nabetaling van de tarieven voor de JeugdzorgPlus. Echter het gehele financiële tekort van Pactum wordt niet veroorzaakt door alleen het tarief van Landsdeel Zuidoost.

Herstelplan

Eind 2024 heeft Pactum een uitgebreid concept herstelplan voorgelegd dat beschrijft hoe ze werken aan duurzaam, inhoudelijk en financieel herstel. Dit is in lijn met de verplichtingen die horen bij trede 3 van de continuïteitsladder. Een toelichting op deze continuïteitsladder is te vinden in de bijlage 'Treden Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp'. Eind 2024 wordt het steunverzoek en onderliggend herstelplan in het bestuurlijk overleg met de genoemde account houdende regio's besproken en beoordeeld. De vraag ligt dan voor of regio's op grond van dit herstelplan voldoende vertrouwen hebben dat Pactum de problemen kan oplossen en hoe de liquiditeit gewaarborgd kan blijven.

Impact Twente

De OZJT volgt de situatie nauwgezet. Twente is geen account-houdende regio, maar monitort de ontwikkelingen vanwege circa 40 jeugdigen met complexe hulpvragen die bij Pactum zijn geplaatst. Vooralsnog is er geen financieel steunverzoek of tariefaanpassing gevraagd aan Twente. De impact op Twente blijft beperkt, maar de situatie wordt scherp in de gaten gehouden.

Impact Tubbergen

De impact voor de gemeente Tubbergen is nihil, daar er slechts één inwoner client is bij Pactum. Desondanks is regionaal de afspraak gemaakt om alle Twentse gemeenteraden te informeren over de situatie, zodat zij weten wat er speelt.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres griffie@tubbergen.nl

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

Ing. J.L.M. Scholten

de burgemeester

Drs. A.H. Postma

Raadsinformatie stand van zaken Pactum – november 2024

In deze raadsinformatiebrief vindt u nadere informatie vanuit een bericht dat is opgesteld door de betrokken regio's waarbij u onderaan de brief een toelichting leest wat dit betekent voor de Twentse gemeenten.

Inleiding

Pactum is een jeugdzorgaanbieder, werkzaam in ongeveer 200 gemeenten, vooral in het oosten en zuiden van het land. Op 28 mei 2024 is vastgesteld door de Jeugdautoriteit (JA) en de betrokken regio's dat Pactum zich in trede 3 bevindt van het landelijk draaiboek continuïteit jeugdhulp¹. Dat betekent dat de financiële situatie van de organisatie zorgelijk is en er druk ligt op de liquiditeit.

Kerngroep Pactum

De accounthoudende regio's Centraal Gelderland en Midden-IJssel/Oost-Veluwe (MIJ/OV) en de andere kernregio's IJsselland, Zuidoost Brabant en Landsdeel Zuidoost zijn (wekelijks) in gesprek met Pactum. Met dit memo informeren we, samen met Pactum, alle gemeenten die een contract met Pactum hebben over de stand van zaken.

Liquiditeit onder druk

Aan de hand van maandelijkse rapportages van Pactum worden de financiële situatie en de ontwikkeling daarvan nauwgezet gemonitord. Het liquiditeitsprobleem wordt deels veroorzaakt door uiteenlopende (deels onvoldoende reële) tarieven, toenemend ziekteverzuim, kosten voor personeel dat niet in loondienst is die hoger uitvallen dan verwacht, gebrek aan executiekracht binnen Pactum zelf en door tegenvallende omzetcijfers. Op basis van de rapportages geeft Pactum aan dat de liquiditeit van Pactum minimaal tot mei 2025 gewaarborgd is. De forecast voor de periode daarna geeft een onzekerheid ten aanzien van de tijdigheid van de ingezette maatregelen door Pactum. Daarom doet Pactum uit voorzorg een steunaanvraag voor tijdelijke liquiditeitsoverbrugging.

Steunverzoek

Pactum zet zelfhulpmaatregelen in om haar liquiditeitsprobleem op te lossen. Voor een deel heeft dit effect, zoals door de verkoop van panden, maar er is meer nodig. Daarom heeft Pactum de (accounthoudende) regio's tijdig betrokken en een steunverzoek ingediend bij deze regio's. De omvang van het steunverzoek bedraagt minimaal €3,4m en maximaal €8,8m en is afhankelijk van verkoop van vastgoed van Pactum. Een deel van het steunverzoek wil Pactum invullen met steun vanuit het Rijk, op grond van de subsidieregeling continuïteit cruciale jeugdhulp, het andere deel wordt gevraagd van de gemeenten. Uiterlijk 1 mei 2025 heeft Pactum de tijdelijke liquiditeitssteun nodig. De bedragen zijn gebaseerd op een downside scenario, wanneer de zelfhulpmaatregelen onvoldoende tijdig effect hebben en/of de realisatie van Plan Pactum vertraging oploopt. De betrokken regio's werken op dit moment samen aan een oplossing en afspraken over de voorwaarden waaraan Pactum moet voldoen.

Onderzoek JA

Pactum heeft aangegeven dat een deel van hun financiële problemen veroorzaakt wordt door producten waarvoor te lage tarieven betaald worden. De JA onderzocht in dat kader alvast de

¹ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-fc0422f8-88da-464c-878c-23cdd0438d07/pdf>

tarieven voor de JeugdzorgPlus in de kernregio's en in hoeverre die tarieven voldoen aan het criterium van reële tarieven. De JA adviseert Pactum en landsdeel Zuidoost nadere afspraken te maken over de wijze waarop voor het jaar 2024 landsdeel Zuidoost Pactum tegemoet kan komen voor ophoging en nabetaling van de tarieven voor de JeugdzorgPlus. Echter het gehele financiële tekort van Pactum wordt niet veroorzaakt door alleen het tarief van Landsdeel Zuidoost.

Herstelplan

Eind oktober 2024 heeft Pactum een uitgebreid concept herstelplan voorgelegd dat beschrijft hoe ze werken aan duurzaam, inhoudelijk en financieel herstel. Dit is in lijn met de verplichtingen die horen bij trede 3 van de continuïteitsladder. Eind november 2024 wordt het steunverzoek en onderliggend herstelplan in het bestuurlijk overleg met de genoemde regio's besproken en beoordeeld. De vraag ligt dan voor of regio's op grond van dit herstelplan voldoende vertrouwen hebben dat Pactum de problemen kan oplossen en hoe de liquiditeit gewaarborgd kan blijven.

Onrust personeel Pactum

De FNV heeft aan Pactum om een aantal concrete maatregelen gevraagd met betrekking tot het verbeteren van de huidige werkomstandigheden voor personeel en heeft daarbij ook mogelijke acties aangekondigd. Wij staan als gemeenten en Pactum voor de continuïteit van zorg voor cliënten en maken met elkaar concrete afspraken om dit te leveren met daarbij een veilig werkklimaat voor de medewerkers van Pactum.

Informatiebijeenkomsten

Begin december ontvangen alle gemeenten waarmee Pactum een overeenkomst heeft het herstelplan. In december zal er op twee momenten een bijeenkomst voor wethouders en ambtenaren georganiseerd worden waarin Pactum en kerngemeenten een korte toelichting geven op het proces en de inhoud van het herstelplan waarbij er ook gelegenheid is tot het stellen van vragen. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, zullen we u daarover informeren.

Wat betekent deze situatie voor Twente

OZJT volgt nauwgezet de ontwikkelingen rond Pactum. In een eerder stadium was het effect voor Twente onvoldoende concreet, maar nu nemen de zorgen toe. Mede daarom heeft ons college besloten uw raad nu actief te informeren.

Bovenstaand bericht is opgesteld door de accounthoudende regio's. Twente is geen accounthoudende regio maar is wel betrokkene bij deze situatie. Het bericht is ter informatie en geeft de actuele stand van zaken weer, het gaat onder andere in op de werksituatie en op het proces om te komen tot een financieel herstelplan voor Pactum.

In het bericht wordt een mogelijke liquiditeitsimpuls door gemeenten beschreven. Tot op heden is er geen verzoek om financiële ondersteuning bij de regio Twente ingediend. We gaan er vanuit dat dit verzoek, wanneer dit aan de orde is, in eerste instantie bij de accounthoudende regio's en de regio's van het kernteam wordt gedaan. De regio Twente is geen onderdeel van dit kernteam.

Er wordt ook ingegaan op de tarieven. De tarieven in de zuidelijke regio's worden te laag bevonden. Hierover is Pactum in gesprek met de desbetreffende regio's. Er is tot op heden geen verzoek bij de regio Twente gedaan om verhoging van de tarieven. We gaan ervan uit dat de

tarieven in Twente reëel zijn en op dit moment is de verwachting dat er geen verzoek komt voor onze regio.

Er zijn relatief weinig (circa 40) jeugdigen vanuit Twente geplaatst bij Pactum. Hiermee is de impact voor Twente laag in aantallen maar de jeugdigen die hier geplaatst zijn hebben veelal een complexe hulpvraag en ontvangen hulpverlening zoals JeugdzorgPlus (hulpverlening in een gesloten setting opgelegd door de rechter). Daarom wordt de situatie nauwgezet gevolgd om eventuele gevolgen voor deze jeugdigen tijdig in beeld te hebben.

Mochten er nieuwe ontwikkelingen zijn dan brengen we u daarvan vanzelfsprekend op de hoogte.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Gemeente Tubbergen

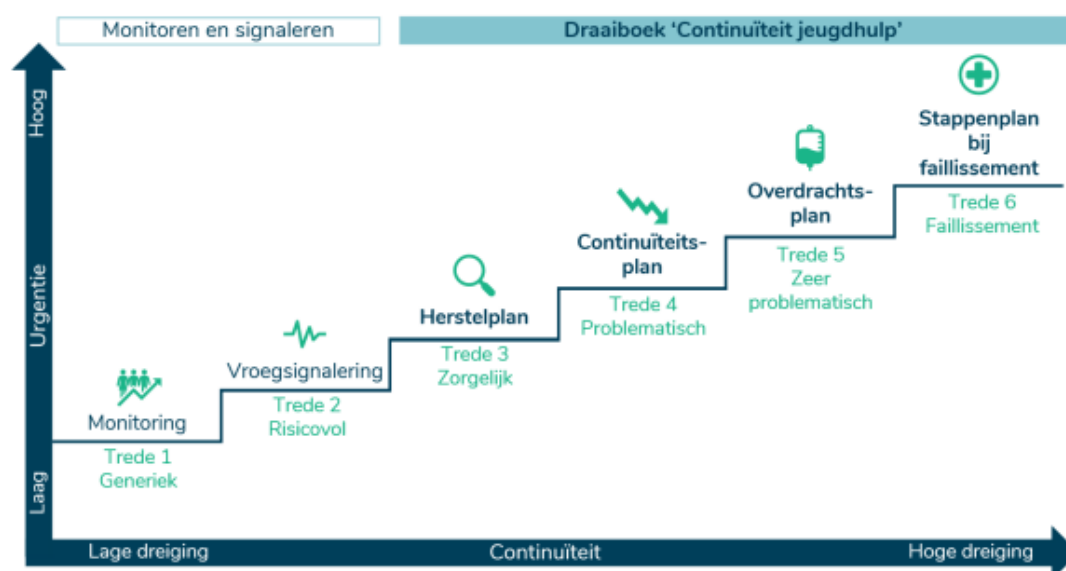
de secretaris, de burgemeester

Bijlage: 'Treden Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp'

1.2 Inzet draaiboek bij verschillende continuïteitsrisico's in de jeugdhulp

Bij de uitwerking van dit draaiboek wordt aangesloten bij de treden van urgentie uit het Kruger rapport.² Het rapport onderscheidt zes treden voor de groeiende dreiging van discontinuïteit van zorg en andere cruciale functies en daarmee de opklimmende urgentie om passende maatregelen te treffen.

Met het Convenant Bevorderen continuïteit jeugdhulp zetten partijen allereerst in op monitoring en vroegsignalering van continuïteitsrisico's (treden 1 en 2). Inzet van het draaiboek bij treden 3 tot en met 6 wordt hiermee zoveel mogelijk voorkomen.

Figuur 1 De zes treden van urgentie in de jeugdhulp (op basis van Kruger rapportage, aangepast voor dit convenant). Het draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp' gaat voornamelijk in op trede 3 – zorgelijk, trede 4 – problematisch, en trede 5 – zeer problematisch.

Figuur 1 beschrijft de zes treden van urgentie uit het rapport van Kruger:

- Trede 1 – generiek: de aanbieder wordt gemonitord op solvabiliteit, rentabiliteit en liquiditeit, waarbij geen risico's worden gezien.
- Trede 2 – risicovol: de solvabiliteit, rentabiliteit en/of liquiditeit van de aanbieder zijn afnemend.
- Trede 3 – zorgelijk: de solvabiliteit van de aanbieder komt onder de 20% en/of de rentabiliteit is circa break-even en/of er bestaat een lichte druk op de liquiditeit.

Rijksoverheid (2021, p. 3)

Rijksoverheid (2021). *Draaiboek 'Continuïteit jeugdhulp'*. Geraadpleegd op 18 december 2024, via <https://open.overheid.nl/documenten/rnl-fc0422f8-88da-464c-878c-23cdd0438d07/pdf>